

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Guillaume Felix Conaert en 21 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

In artikel 1, onder 1, wordt voorgedragen de Belgische verzoeker Guillaume Felix Conaert, die in 1936 te Heerlen werd geboren als zoon van een Belgische vader en een van origine Nederlandse moeder. Adressant heeft nimmer in het buitenland gewoond. Hij verdient als mijnwerker zijn brood.

De Hongaarse verzoekster Margit Izsaczi, genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1916 te Boedapest geboren. Zij is sedert 1923 hier te lande woonachtig. Adressante voorziet als assistente op de linnenkamer van een sanatorium in haar levensonderhoud.

De in artikel 1, onder 3, genoemde verzoeker Lajos Jakos, werd in 1894 te Szalkszentmarton in Hongarije geboren en bezit de Hongaarse nationaliteit. Adressant studeerde theologie aan de Theologische Hogeschool te Boedapest en promoveerde tot doctor in de theologie. Hij was in zijn geboorteland werkzaam als predikant bij de Gereformeerde Kerken in Hongarije. In 1957 vestigde hij zich hier te lande. Dominee Jakos, die sedert 1925 is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw, is hier te lande werkzaam als Gereformeerd predikant en is belast met de geestelijke verzorging van Hongaarse vluchtelingen.

Ging Liat Lie, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1921 te Koedoes in Indonesië geboren. Adressant kwam in 1950 voor studietoelagen naar Nederland. Hij studeerde medicijnen en behaalde in 1955 het artsdiploma. Daarna heeft verzoeker zich gespecialiseerd tot vrouwenarts. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw. Als vrouwenarts kan hij op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

De Zuidslavische verzoeker Josef Wilhelm Pilich, genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1922 te Kellersberg in Duitsland geboren. Op driejarige leeftijd kwam hij met zijn ouders naar Nederland, waar hij sedertdien heeft gewoond. Adressant, die gehuwd is met een Nederlandse vrouw, is werkzaam als mijnwerker.

De in artikel 1, onder 6, genoemde Duitse verzoekster Thea Risse, werd in 1916 te Bettinghausen in Duitsland geboren. Sedert 1938 is zij in ons land woonachtig. Adressante is religieuze; zij is belast met de verzorging van zwakzinnige kinderen.

Christiaan Tan, genoemd in artikel 1, onder 7, werd in 1920 te Djakarta in Indonesië geboren. Verzoeker kwam in 1952 herwaarts. Hij studeerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden medicijnen. Adressant is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw en voorziet als arts in het onderhoud van zich en de zijnen.

De staatloze verzoeker Bernard Tieben, genoemd in artikel 1, onder 8, werd in 1911 te Hebelmeer in Duitsland geboren als zoon van een vader van Duitse en een moeder van Nederlandse herkomst. Met zijn ouders kwam hij op driejarige leef-

tijd naar ons land, waar hij sedertdien onafgebroken heeft gewoond. Adressant is gehuwd met een ook thans nog Nederlandse vrouw en verdient als steengassteller het brood voor zich en zijn gezin.

De in artikel 1, onder 9, genoemde Duitse verzoekster Frieda Wagner, werd in 1903 in Mainz in Duitsland geboren. Met uitzondering van de jaren 1931 tot 1938, toen zij in Zwitserland en Oostenrijk verbleef, woont adressante sedert 1906 hier te lande. In het onderhoud van verzoekster, die invalide is, wordt voorzien.

De verzoekers genoemd in de artikelen 2, 3 en 4, worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoekers genoemd in artikel 2, onder 1 en 5, op grond van de door hen aan de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten; de verzoekers genoemd in artikel 2, onder 2 en 6, die als vluchteling worden aangemerkt, op grond van de gedane toezegging (vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962, zitting 1961—1962—6500, stuk nr. 10, sub 113); de uit Indonesië afkomstige verzoekers genoemd in artikel 2, onder 7, 8, 9, 10 en 11, omdat zij door de sedert 1949 gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de verzoeker genoemd in artikel 3, en diens in artikel 2, onder 3 en 4 genoemde zoons, omdat zij tot voor kort door de administratie als Nederlander werden aangemerkt; de verzoekster genoemd in artikel 4 — echtgenote van de verzoeker genoemd in artikel 3 — op grond van billijkheidsoverwegingen.

De verzoeker Bolestaw Abramski, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1914 te Ploniawy in Polen geboren. Hij is van Poolse herkomst. In het begin van de tweede wereldoorlog werd hij als Pools militair door de Russen krijgsgevangen gemaakt en overgebracht naar een kamp in de Sovjet-Unie. In 1942 meldde hij zich voor dienstneming bij de onder de geallieerd commando staande vrije Poolse strijdkrachten. Hij nam deel aan de veldtocht door Noord-Afrika en aan de invasies in Italië en in Normandië. Na zijn demobilisatie vestigde adressant zich in 1947 in ons land. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en verdient als textielarbeider het brood voor zich en de zijnen.

De Hongaarse verzoekster Julianna Izella Domokos, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1916 te Földes in Hongarije geboren. Adressante kwam in 1956 als vluchteling herwaarts. Verzoekster, die gescheiden is van echt, is werkzaam als huishoudelijke hulp in een ziekenhuis.

De in artikel 2, onder 5, genoemde verzoeker van Poolse afkomst Alojzy Teofil Furman, werd in 1914 te Cieszowa in Polen geboren. In 1939 werd hij als Pools militair door de Duitsers krijgsgevangen gemaakt. Hij werd overgebracht naar Duitsland en aldaar verplicht te werk gesteld. In 1943 werd adressant overgebracht naar Italië, waar hij enige tijd later door Amerikaanse troepen gevangen werd genomen. Verzoeker trad toe tot het onder geallieerd commando staande Poolse leger. In 1947 werd hij gedemobiliseerd en in hetzelfde jaar vestigde hij zich in ons land. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Hij werkt als timmerman.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De Hongaarse verzoeker Ferenc Glogovatz, genoemd in artikel 2, onder 6, werd in 1936 te Horvatkimle in Hongarije geboren. In 1956 kwam hij met een vluchtelingentransport naar Nederland, waar hij sedertdien onafgebroken woonachtig is geweest. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw kan hij als ingeburgerd worden beschouwd. Hij verschaft als textielarbeider zich en de zijnen een bestaan.

De Ambonese verzoeker Marcus Izaak, genoemd in artikel 2, onder 7, werd in 1927 op Ambon geboren. Van 1947 tot 1950 diende hij vrijwillig in het K.N.I.L. Sedert 1952 verblijft adressant in ons land. Verzoeker, die weduwnaar is van een van geboorte Nederlandse vrouw, verdient als monteur het brood voor zich en zijn kinderen.

Joenoës Christiaan Laitenu, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 8, werd in 1930 te Blitar in Indonesië geboren. Hij vestigde zich op 31 december 1949 in Nieuw-Guinea. Hij was daar te lande werkzaam bij de Koninklijke Landmacht. In oktober 1962 kwam hij naar Nederland. Adressant verdient als machinist het brood voor zich en zijn gezin.

De in artikel 2, onder 9, genoemde verzoeker Wilhelm Frederik Limahelu, die in 1924 te Bandoeng in Indonesië werd geboren, is van Ambonese landaard. Adressant, die vrijwillig in het K.N.I.L. diende, woont van 1951 af in Nederland. Hij verdient zijn brood als bankwerker.

Marthinus Moningka, genoemd in artikel 2, onder 10, werd in 1917 te Airmadidi in Indonesië geboren. In 1937 trad hij in dienst bij een Nederlandse scheepvaartmaatschappij. Tijdens de oorlog voer hij op Nederlandse schepen in geallieerde dienst. Van 1946 tot 1949 verbleef hij in ons land. Adressant vestigde zich medio 1962 definitief hier te lande. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is werkzaam als assistent-accountant. Naar de mening van de ondergetekende is er aanleiding tot naturalisatie met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn.

Dirk Tamaela, de in artikel 2, onder 11, voorgedragen verzoeker, werd in 1932 te Amahai in Indonesië geboren. Hij woont sedert oktober 1962 in Nederland; daarvoor verbleef hij van juli 1958 af in Nieuw-Guinea. Als gemeenteambtenaar voorziet hij in het gezinsonderhoud.

De Duitse verzoeker Wilhelm Johann Enders, genoemd in artikel 3, werd in 1911 te Essen in Duitsland geboren. Zijn moeder bezat voor haar huwelijk de Nederlandse nationaliteit. In 1922 kwam adressant met zijn moeder, die inmiddels het Nederlanderschap had herkregeen, herwaarts. Sedertdien woont hij onafgebroken in ons land. Adressant is werkzaam als hoofd van een lagere school. Tot voor kort werd hij door de administratie als Nederlander aangemerkt; gebleken is echter dat hij de Duitse nationaliteit bezit. Zijn van origine Nederlandse vrouw verkreeg door haar huwelijk eveneens de Duitse nationaliteit. Zij zou deze nationaliteit door medenaturalisatie niet verliezen. Teneinde te voorkomen dat de vrouw na naturalisatie van dubbele nationaliteit zal zijn, wordt zij in artikel 4 op haar verzoek zelfstandig ter naturalisatie voorgedragen. De naturalisatie van haar man wordt voorgesteld met uitsluiting van het rechtsgevolg van artikel 5, vierde lid, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268). In artikel 2, onder 3 en 4, worden genoemd twee meerderjarige zoons van deze verzoeker. Evenals hun vader werden zij tot voor kort als Nederlander aangemerkt.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoekers genoemd in artikel 1, onder 2 en 3, en in artikel 2, onder 2 en 6, en de Zuidslavische verzoeker genoemd in artikel 1, onder 5, geldt ten aanzien van alle verzoekers dat zij na naturalisatie niet van dubbele nationaliteit zullen zijn.

De Minister van Justitie,
Y. SCHOLTEN.